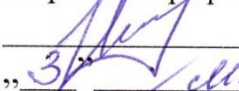

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Перший проректор

 Н.М. Іщенко
„30” червня 2018 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»

статус дисципліни нормативна

за спеціальністю: 073 Менеджмент

АВТОР ПРОГРАМИ:

к.е.н., доц. б.в.з. Філімонова О.Б.

кафедра фінансів і кредиту

„27” червня 2018 р.

Миколаїв 2018

Лист погодження робочої програми

Робочу програму схвалено:

на засіданні кафедри економічної теорії та міжнародної економіки
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Т. М. Фертікова

на засіданні випускової кафедри фінансів і кредиту
Протокол № 3 від „25” 10 2017 р.

В. о. завідувача кафедри _____ К. П. Черненко

на засіданні випускової кафедри економіки підприємства
Протокол № 3 від „11” 10 2017 р.

Завідувач кафедри _____ О. Б. Кузьменко

на засіданні випускової кафедри обліку і аудиту
Протокол № 4 від „7” 11 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Ю. В. Великий

на засіданні випускової кафедри менеджменту
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

В. о. завідувача кафедри _____ О. Ю. Стоян

на засіданні методичної ради факультету економічних наук
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Голова _____ Ю. Ю. Верланов

Робочу програму погоджено за формами навчання:

Денна форма навчання:

В. о. декана факультету економічних наук _____ О. Б. Філімонова

„____” _____ 2017 р.

Заочна форма навчання:

Директор ННПО _____

_____ Г. Л. Норд

„____” _____ 2017 р.

Начальник навчально-методичного відділу _____

_____ І. Ю. Потай

„____” _____ 2017 р.

1. Концепція викладання дисципліни.

Дисципліна «Банківська діяльність» за освітньо-професійною програмою та навчальним планом підготовки бакалаврів за спеціальностями 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 076 Підприємництво, торгівля, біржова діяльність має статус нормативної циклу професійної та практичної підготовки. **Метою** дисципліни «Банківська система» є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок у сфері функціонування банківських систем, особливостей їх регулювання на сучасному етапі розвитку економічних систем.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів (див. рис. 1).

Рис. 1. Структурно-логічний зв'язок з іншими дисциплінами

Завданням дисципліни є формування теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо устрою банківської системи, специфіки організації банківських систем різних країн; функціонування центральних та комерційних банків; організації роботи з управління активами і пасивами банку.

Предметом дисципліни є теоретичні засади та практичні аспекти устрою банківської системи та діяльності окремих її суб'єктів (центрального та комерційних банків, міжбанківських об'єднань) в Україні та світі.

Знання та навички. Згідно з вимогами програми після вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- суть, значення і правову основу діяльності банківських систем;
- елементи банківських систем та основні вимоги до них;
- загальну концепцію банківських систем;
- інструменти безготівкових розрахунків, організацію розрахунків тощо;
- зміст і основи нормативно-правових документів, що регулюють діяльність учасників банківських систем в Україні;
- механізм дії зарубіжних банківських систем.

вміти:

- вільно орієнтуватися в теоретичних та практичних проблемах банківництва;
- вміло використовувати методи і процедури розрахунку економічних нормативів банківських установ;
- прогнозувати і знаходити шляхи підвищення ефективності діяльності банківських установ;
- розробляти і приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо інвестиційного портфеля банку;
- формувати та обґрунтувати власну думку про стан фінансової звітності та фінансовий стан суб'єктів банківництва.

Види робіт: Контроль рівня засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних і групових пошукових, творчих, розрахункових і аналітичних завдань; виконання самостійних і контрольних письмових аудиторних робіт; усні відповіді, тестування та розв'язування задач на групових заняттях; іспит.

Протягом семестру здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час усного опитування та письмового тестування, захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних і контрольних робіт.

Підсумковий контроль з дисципліни «Банківська система» проводиться згідно з навчальним планом у формі екзамену у 5 семестрі, у строки, встановлені графіком навчального процесу та розкладом іспитової сесії, в обсязі навчального матеріалу.

2. Витяг з навчального плану напряму підготовки

Форма навчання	Семестр / триместр	Всього годин	В тому числі							Іспит
			аудиторних					самостійна робота студента		
			лекцій	семінарських	практичних	лабораторних	консультацій	семестрова робота по дисципліні	курсорова робота (проект)	
очна	5	90	15		30		+	45		+

3. Зміст навчальної дисципліни – тематичні плани дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади формування та розвитку банківської діяльності

Тема 1. Передумови появи та історія розвитку банківської діяльності.

Уявлення про сутність банку з позиції його історичного розвитку. Період зародження банку і банківської справи. Основні етапи розвитку банківської діяльності. Умови переростання кредитора в банк. Розвиток банківництва на території сучасної України до та після набуття незалежності. Формування банківської справи в Україні, основні етапи розвитку. Розбудова національної банківської системи та законодавче підґрунтя її формування. Створення центрального банку України – НБУ. Формування другого рівня банківської системи.

Тема 2. Сутність та особливості банківської системи.

Сутність банківської системи та її інституційна структура. Принципи побудови банківської системи. Функції банківської системи. Основні цілі діяльності банківської системи. Типи та моделі банківських систем, їх переваги та недоліки.

Роль банківської системи в економічному розвитку країни. Взаємодія банківської системи з іншими системними структурами. Механізм державної участі в банківській системі

Проблемні та кризові явища в банківській системі України. Розбудова національної банківської системи та законодавче підґрунтя її формування. Стратегія розвитку банківської системи України.

Тема 3. Учасники банківської системи та банківської діяльності

Основні учасники банківської системи, їх функції та роль у її розвитку. Національний банк України. Комерційні банки, універсальні та спеціалізовані банки, системо утворюючі банки, державні банки. Банківські об'єднання. Банківські спілки та асоціації. Асоціація українських банків та особливості її діяльності. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

Змістовий модуль 2. Діяльність банківських установ

Тема 4. Сутність, створення та особливості діяльності банківських установ.

Сутність, види та особливості діяльності банківських установ. Порядок створення банківської установи. Механізм реєстрації банку. Ліцензування банківської діяльності.

Органи управління банком. Функціональні та територіальні структурні підрозділи банку. Організаційна структура банку різних форм власності та механізм управління ним.

Корпоративне управління в банках. Розвиток корпоративного управління в банківській системі України.

Реорганізація банків, її види та методи.

Тема 5. Капітал банку, його формування та використання.

Склад і структура ресурсів банків. Власні та залучені ресурси, їх економічна характеристика. Депозитні операції банків, види вкладів й депозитів та їх характеристика. Робота з юридичними та фізичними особами із залучення депозитів. Методи прогнозування банківських ресурсів. Управління ресурсами банків на макро- та мікроекономічному рівні.

Тема 6. Операції та послуги банківських установ.

Сутність та класифікація операцій банківських установ. Активні та пасивні операції. Особливості надання послуг банками України.

Здійснення розрахунково-касових операцій. Готівкові та безготівкові розрахунки. Форми та способи безготівкових розрахунків. Порядок проведення розрахункових операцій із використанням форм безготівкових розрахунків: платіжних доручень, платіжних вимог-доручень, платіжних вимог, розрахункових чеків, акредитивів, меморіальних ордерів, банківських платіжних карток. Організація готівкових грошових розрахунків. Регламентация готівкового обігу на підприємствах та організаціях. Емісійно-касова робота в установах банків України. Організація інкасацій грошей та перевезення цінностей банками. Прогнозування готівкового обороту у банках. Касова дисципліна та контроль за її дотриманням.

Кредитні операції. Види кредитів, їх класифікація та економічна характеристика. Механізм кредитування: сутність та основні елементи. Форми та методи кредитування клієнтів банку. Форми забезпечення повноти та своєчасності виконання зобов'язань перед банком. Способи нарахування відсотків за кредитами. Оцінка кредитоспроможності позичальника (фізичної та юридичної особи). Бланкові та нестандартні кредити. Кредити, пов'язані з вексельним обігом. Кредити під заставу цінних паперів. Контокорентний кредит. Консорційний та паралельний кредит. Ломбардний та іпотечний кредит. Сутність та види споживчих кредитів. Робота з нестандартними споживчими кредитами. Кредитний ризик та методи управління ним. Банківський контроль та санкції за порушення кредитної

дисципліни. Особливості проведення кредитних операцій банками в різних галузях економіки. Міжбанківський ринок кредитних ресурсів: склад та структура. Взаємне кредитування банків: умови, порядок, контроль.

Класифікація операцій банків із цінними паперами. Посередницькі, трастові та емісійні операції банків із цінними паперами. Депозитарії банків.

Поняття та види банківських інвестицій. Основи правового регулювання інвестиційної діяльності в Україні. Інвестиційні цінні папери. Довгострокове кредитування як форма участі банку в інвестиційному процесі. Доходність інвестицій. Діяльність комерційного банку на ринку цінних паперів. Управління портфелем цінних паперів банку. Методи зменшення ризику збитків і втрат банківської ліквідності від інвестиційних операцій.

Основні умови, принципи та загальна характеристика валютних операцій. Порядок відкриття, використання та закриття рахунків в іноземній валюті. Організація кореспондентських відносин з іноземними банками. Посередництво банків у фінансових розрахунках між експортером та імпортером та їх кредитування. Види платежів у міжнародній практиці. Документарні інкасо-розрахунки за допомогою товарних акредитивів, револьверний акредитив, компенсаційний акредитив. Гарантійні операції, кредитні операції з іноземною валютою, операції з іноземними інвесторами. Повноваження НБУ у сфері валютного контролю. Поточні торгові та неторгові валютні операції. Посередницькі операції банків з іноземною валютою. Валютний ризик та методи його мінімізації.

Банківські послуги. Фінансовий інжиніринг. Клієнт- та інтернет-банкінг, інтернет-еквайринг. Факторингові та лізингові послуги. Посередницькі, трастові, гарантійні, консультаційні та інші види послуг.

Тема 7. Основи організації обліку та аналіз діяльності банківських установ

Організація обліку у банківських установах України. Основні документи обліку у банках та форми звітності.

Основні аспекти економічного аналізу діяльності банку. Балансовий звіт банку та його аналіз. Аналіз прибутків та збитків банку. Аналіз прибутковості та ефективності діяльності банку. Економічні нормативи регулювання діяльності банку.

Тема 8. Ризик менеджмент та антикризове управління банку

Роль ризику у банківській діяльності. Види банківських ризиків.

Особливості управління кредитним, процентним, валютним ризиком та ризиком незбалансованої ліквідності. Управління активами-пасивами банку.

Формування резервів на покриття можливих ризиків від активних операцій. Роль власного капіталу у банківській діяльності. Основні методи оцінки власного капіталу банку. Економічний капітал банку.

Організація та функціонування системи ризик-менеджменту в банках. Банкрутство банку: причини та наслідки.

Стабільність банківської системи та системний ризик. Банківська паніка. Антикризове управління банківською системою.

Відкритість та прозорість банківської діяльності, їх кількісні методи оцінки та роль у забезпеченні стабільності банку та банківської системи.

Тема 9. Створення та функціонування міжбанківських об'єднань

Види банківських об'єднань. Цілі та принципи створення банківських об'єднань, основні напрямки їх діяльності. Роль та значення об'єднань у банківській системі.

Банківська корпорація. Банківська та фінансова холдингова група. Банківська асоціація. Банківські об'єднання в Україні.

Змістовий модуль 3. Діяльність центрального банку у банківській системі

Тема 10. Національний банк України: статус, структура, функції та завдання, аналітична та статистична роль.

Сутність центрального банку. Становлення і розвиток центральних банків. Функції, роль і статус центрального банку. Операції центрального банку, механізм реалізації грошово-кредитної політики.

Співробітництво центральних банків з міжнародними фінансовими організаціями.

Створення та етапи розвитку НБУ. Основні принципи організації та функціонування системи НБУ. Економічні засади діяльності та фінанси НБУ. Організаційно-правові основи діяльності Національного банку України. Підзвітність НБУ. Взаємовідносини НБУ з органами державної влади.

Органи управління і структура НБУ. Рада і Правління НБУ. Голова НБУ.

Аналітична та статистична функція НБУ

Тема 11. Організація та регулювання грошового обігу і платіжних систем

Учасники процесу створення грошей. Вплив центрального банку на пропозицію грошей.

Грошова база, контроль за нею з боку центрального банку. Аналіз поведінки вкладників та банків як факторів впливу на пропозицію грошей.

Формування пропозиції грошей в Україні та попит на гроші для здійснення укладених угод. Середньомісячні реальні грошові запаси та реальний ВВП. Формування пропозиції грошей в Україні.

Місце готівки в платіжній системі країни. Роль НБУ в регулюванні готівкового обігу. Виробництво грошових знаків. Організація роботи з готівкою в установах НБУ. Порядок ведення емісійних операцій. Організація касової роботи. Організація роботи з готівкою в комерційних банках. Система контролю справжності грошових знаків і монет. Система безпечної роботи з готівкою в установах банків. Прогнозування грошової емісії та потреби в готівці.

Кореспондентські відносини між банківськими установами. Порядок відкриття кореспондентських рахунків банків в регіональних управліннях Національного банку. Контроль за станом кореспондентських.

Система електронних міжбанківських розрахунків. Здійснення міжбанківських розрахунків через прямі кореспондентські відносини.

Виконання регіональними управліннями Національного банку ухвал судів України щодо арешту грошових коштів банків.

Здійснення дебетових платежів між регіональними управліннями Національного банку. Нормативно-правова основа міжбанківських розрахунків.

Діюча модель платіжної системи. Брутто-розрахунки, сальдовий спосіб розрахунків (нетто-розрахунки). Місце центрального банку в організації розрахунково-клірингових систем. Форми здійснення розрахунків.

Тема 12. Рефінансування банків.

Економічна сутність та етапи виникнення кредитних відносин центрального банку. Сутність кредитної політики та її вплив на здатність банків до створення нових грошей і на обсяг грошової маси в обігу. Емісійний характер кредитних операцій центрального банку. Суб'єкти кредитних відносин із центральними банками. Види та особливості кредитних операцій центральних банків. Характерні ознаки та відмінність дисконтних та ломбардних операцій центральних банків.

Механізми кредитування, що їх використовує НБУ. Класифікація кредитів рефінансування: за формою забезпечення; строків використання; методів надання; за цільовим характером.

Цінові та кількісні кредитні тендери. Кредити овернайт, що видаються через постійно діючу лінію рефінансування. Умови видачі та погашення.

Облікові кредити, ломбардні кредити, короткострокові та середньострокові кредити. Кредити, надані за рахунок проведення тендерів, кредити овернайт та прямі кредити. Ставки рефінансування та чинники, що впливають на їх динаміку.

Тема 13. Банківський нагляд і регулювання

Нагляд і регулювання діяльності банків Національним банком України. Економічна сутність та необхідність регулювання банківської діяльності банків. Створення правової та нормативної бази, що регламентує діяльність банків. Чинники, що визначають необхідність створення державної системи банківського регулювання. Основні завдання системи банківського регулювання.

Державна реєстрація банків. Ліцензування банківської діяльності. Установлення економічних нормативів, що регламентують банківську діяльність. Вимоги до банків щодо формування резервів на покриття ризиків від проведення активних операцій. Гарантування банківських депозитів. Методичне забезпечення НБУ організацій бухгалтерського обліку в банках, складання звітності та проведення аудиту.

Тема 14. Фінансовий моніторинг

Сутність фінансового моніторингу та його роль у протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом та фінансуванню тероризму, торгівлі зброєю, наркотиками та людьми (відмиванні злочинних доходів). Використання різних секторів економіки у відмиванні злочинних коштів та фінансуванні тероризму.

Міжнародні організації та співробітництво у сфері протидії легалізації злочинних доходів та фінансуванню тероризму. Міжнародні стандарти у сфері протидії легалізації (відмивання) злочинних доходів та фінансуванню тероризму: документи FATF, ООН та ЄС, документи Базельського комітету, Вольфсберзької групи та ін.

Роль України та НБУ як її представника у світовій протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом та фінансуванню тероризму, торгівлі зброєю, наркотиками та людьми. Вітчизняні нормативно-правові акти з фінансового моніторингу та нормативна база НБУ. Завдання, обов'язки, відповідальність суб'єктів фінансового моніторингу в Україні.

Організація фінансового моніторингу в банку. Внутрішня нормативна база банку з питань фінансового моніторингу. Програми здійснення фінансового моніторингу (за напрямками діяльності та видами операцій і послуг банку). Контроль фінансового моніторингу

Тема 15. Валютна та грошово-кредитна політика.

Повноваження НБУ в сфері валютного регулювання: видання нормативних актів щодо ведення валютних операцій; видача та відкликання ліцензій, здійснення контролю за діяльністю банків та інших установ, що виконують операції з валютними цінностями; встановлення лімітів відкритої валютної позиції для банків та інших установ, що купують та продають валюту; встановлення курсу грошової одиниці України відносно іноземних валют та порядку його застосування.

Організація валютного ринку. Дисконтна та девізна валютні політики. Структура золотовалютного резерву: монетарне золото, спеціальні права запозичання; резервна позиція в Міжнародному Валютному Фонді; цінні папери, що оплачуються в іноземній валюті та ін.

Оновлення та використання золотовалютного резерву, його зберігання. Позареалізаційні валютні доходи та видатки.

Принципи складання платіжного балансу та методи його прогнозування.

Грошово-кредитна політика НБУ. Необхідність державного регулювання грошового обігу. Історичні корені монетарної політики. Кейнсіанський та монетаристський підходи до грошово-кредитного регулювання економіки. Сучасний монетаризм та грошово-кредитне регулювання економіки. Попит та пропозиція грошей. Вплив монетарної політики на грошовий ринок та грошовий обіг.

Інституційні засади проведення монетарної політики: об'єкти та суб'єкти, монетарної політики. Грошова маса, процентні ставки, валютний курс, швидкість обігу грошей – основні об'єкти монетарної політики. Таргетування основних об'єктів монетарної політики. Повноваження центрального банку як провідника (основного суб'єкта) монетарної політики. Правові та інституційні засади монетарної політики в Україні. Роль Ради НБУ у розробці та проведенні монетарної політики в Україні.

Типи та цілі монетарної політики. Рестрикційна та експансіоністська політика. Умови застосування різних типів монетарної політики та їх взаємозв'язок з іншими складовими загальнодержавної економічної політики. Стратегічні, тактичні та проміжні цілі монетарної політики, їх взаємозв'язок із загальнодержавною економічною політикою. Цілі та результати різних типів монетарної політики.

Методи та інструменти грошово-кредитної політики. Методи прямого та непрямого впливу. Критерії вибору методів та інструментів.

Тема 16. Обслуговування уряду, держбюджету і держборгу.

Обслуговування уряду, Державного бюджету та державного боргу Національним банком України. Формування та нагромадження внутрішнього та зовнішнього державного боргу. Обслуговування внутрішнього боргу з боку НБУ. Основні категорії: казначейські зобов'язання, облігації, зовнішній борг, внутрішній борг. Форми розміщення облігацій внутрішньої державної позики. Основні функції та завдання НБУ в сфері розміщення ОВДП. Умови проведення аукціонів з розміщення ОВДП. Розміщення ОВДП з фіксованим рівнем дохідності. Проведення операцій з купівлі (продажу) державних цінних паперів на відкритому та позабіржовому ринку. Порядок двостороннього котирування Національним банком України державних цінних паперів. Обслуговування зовнішнього боргу. Повноваження центрального банку у обслуговуванні зовнішнього боргу держави.

Змістовий модуль 4. Банківська діяльність в умовах глобалізації

Тема 17. Банківські системи зарубіжних країн

Специфіка характерних рис банківських систем зарубіжних країн: поєднання багатьох однотипних елементів, підпорядкованих однаковим цілям; динамічність системи, закритість системи, саморегуляція системи.

Банківські системи США, Канади та Австралії, особливості їх побудови та функціонування. ФРС США та центральні банки Канади та Австралії. Провідні банки та банківські об'єднання США, Канади та Австралії

Банківські системи країн Азії та Африки, особливості їх побудови та функціонування. Центральні банки країн Азії та Африки. Провідні банки та банківські об'єднання країн Азії та Африки.

Тема 18. Банківська система ЄС і країн Європи

Специфіка характерних рис банківської системи: поєднання багатьох однотипних елементів, підпорядкованих однаковим цілям; динамічність системи, закритість системи, саморегуляція системи. Банківські системи країн ЄС, особливості їх побудови та функціонування. Діяльність центральних банків країн ЄС та її узгодження з Центральним банком ЄС. Діяльність Центрального банку ЄС. Антикризові дії у межах банківської системи ЄС. Провідні європейські банки та банківські об'єднання.

Тема 19. Міжнародний банківський бізнес та міжнародні фінансові організації

Глобалізація банківської діяльності. Концентрація капіталу в банківській сфері.

Сфери міжнародного банківського бізнесу. Діяльність банків у міжнародних фінансових центрах. Офшорний банківський бізнес.

Взаємодія з міжнародними фінансовими організаціями та їх вплив на національну банківську систему. Міжнародний Валютний Фонд, Світовий Банк, Міжнародний Банк Реконструкції та Розвитку, Європейський Банк Реконструкції та Розвитку та їх роль у світовій та національній банківській системі.

Тема 20. Стандарти і регулювання банківської діяльності на міжнародному рівні

Стабільність банківської системи у світових масштабах. Іноземний капітал у банківській системі, його форми, переваги та ризики. Ризик країни.

Відкритість та прозорість міжнародної банківської діяльності та їх роль у забезпеченні стабільності банківської системи світу.

Необхідність та цілі регулювання банківської діяльності та банківського нагляду на міжнародному рівні. Фінансовий моніторинг. Розвиток банківського регулювання на наднаціональному рівні. Міжнародні стандарти банківської діяльності.

Принципи ефективного банківського регулювання, розроблені Базельським Комітетом з питань банківського регулювання.

4. Погодинний план і структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього го	у тому числі					усього го	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Теоретичні засади формування та розвитку банківської діяльності												
Тема 1. Передумови появи та історія розвитку банківської діяльності	5	0,5	1	–	–	3,5	5	–	–	–	–	5
Тема 2. Сутність та особливості банківської системи	5	1	0,5	–	–	3,5	5	0,25	–	–	–	4,75
Тема 3. Учасники банківської системи та банківської діяльності	5	0,5	0,5	–	–	4	5	0,25	–	–	–	4,75
Разом за змістовим модулем 1	15	2	2	–	–	11	15	0,5	–	–	–	14,5
Змістовий модуль 2. Діяльність банківських установ												
Тема 4. Сутність, створення та особливості діяльності банківських установ	3	1	1	–	–	1	3	0,25	–	–	–	2,75
Тема 5. Капітал банку, його формування та використання	4	1	1	–	–	2	4	0,25	0,25	–	–	3,5
Тема 6. Операції та послуги банківських установ	8	2	4	–	–	2	8	0,5	0,25	–	–	7,25
Тема 7. Основи організації обліку та аналіз діяльності банківських установ	7	2	4	–	–	1	7	0,5	0,25	–	–	6,25
Тема 8. Ризик менеджмент та антикризове управління банку	4	1	2	–	–	1	4	0,25	0,25	–	–	3,5
Тема 9. Створення та функціонування міжбанківських об'єднань	4	1	2	–	–	1	4	0,25	–	–	–	3,75
Разом за змістовим модулем 2	30	8	14	–	–	8	30	2	1	–	–	27
Змістовий модуль 3. Діяльність центрального банку у банківській системі												
Тема 10. Національний банк України: статус, структура, функції та завдання, аналітична та	5	0,5	–	–	–	4,5	5	0,25	0,25	–	–	4,5

статистична роль.												
Тема 11. Організація та регулювання грошового обігу і платіжних систем	5	–	2	–	–	3	5	–	–	–	–	5
Тема 12. Рефінансування банків	4	0,5	1	–	–	2,5	4	0,25	0,25	–	–	3,5
Тема 13. Банківський нагляд і регулювання	4	0,5	1	–	–	2,5	4	0,25	0,25	–	–	3,5
Тема 14. Фінансовий моніторинг	4	0,5	2	–	–	1,5	4	–	–	–	–	4
Тема 15. Валютна та грошово-кредитна політика	4	0,5	2	–	–	1,5	4	0,25	0,25	–	–	3,5
Тема 16. Обслуговування уряду, держбюджету і держборгу	4	0,5	2	–	–	1,5	4	–	–	–	–	4
Разом за змістовим модулем 3	30	3	10	–	–	17	30	1	1	–	–	28
Змістовий модуль 4. Банківська діяльність в умовах глобалізації												
Тема 17. Банківські системи зарубіжних країн	4	–	1	–	–	3	4	–	–	–	–	4
Тема 18. Банківська система ЄС і країн Європи	3	–	1	–	–	2	3	–	–	–	–	3
Тема 19. Міжнародний банківський бізнес та міжнародні фінансові організації	4	1	1	–	–	2	4	0,25	–	–	–	3,75
Тема 20. Стандарти і регулювання банківської діяльності на міжнародному рівні	4	1	1	–	–	2	4	0,25	–			3,75
Разом за змістовим модулем 4	15	2	4	–	–	9	15	0,5	–	–	–	14,5
Усього годин	90	15	30	–	–	45	90	4	2	–	–	84

5. Аудиторна робота:

5.1. Денна (заочна) форма навчання:

5.1.1. Лекційні заняття. Плани лекційних занять

Модуль 1. Теоретичні засади формування та розвитку банківської діяльності

Тема 1. Передумови появи та історія розвитку банківської діяльності

1. Період зародження банку і банківської справи
2. Основні етапи розвитку банківської діяльності
3. Витоки банківської діяльності у Стародавньому світі
4. Прояви банківської діяльності у часи Середньовіччя
5. Спеціалізовані та універсальні банки у країнах Європи в XVII-XIX ст..
6. Розвиток світової банківської системи у XX ст..
7. Формування банківської справи в Україні, основні етапи розвитку

Тема 2. Сутність та особливості банківської системи

1. Сутність банківської системи та її інституційна структура.
2. Принципи побудови банківської системи.
3. Функції банківської системи.
4. Типи та моделі банківських систем, їх переваги та недоліки.
5. Проблемні та кризові явища в банківській системі України.
6. Стратегія розвитку банківської системи України.

Тема 3. Учасники банківської системи та банківської діяльності

1. Основні учасники банківської системи, їх функції та роль у її розвитку.
2. Національний банк України.
3. Банківські установи
4. Універсальні та спеціалізовані банки
5. Особливості створення та діяльності державних і кооперативних банків
6. Особливості системоутворюючих банків та їх вплив на банківську систему
7. Банківські об'єднання, спілки та асоціації.
8. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб: призначення та діяльність

Модуль 2. Діяльність банківських установ

Тема 4. Сутність, створення та особливості діяльності банківських установ

1. Сутність та особливості діяльності банківських установ.
2. Види банківських установ.
3. Організаційно-правова форма банків
4. Порядок створення банківської установи.
5. Реєстрація банку та ліцензування банківської діяльності.
6. Органи управління банком.
7. Функціональні та територіальні структурні підрозділи банку.
8. Організаційна структура банку різних форм власності та механізм управління ним.
Корпоративне управління в банках.
9. Реорганізація банків, її види та методи.

Тема 5. Капітал банку, його формування та використання

1. Склад і структура ресурсів банківських установ.
2. Власні та залучені ресурси, їх економічна характеристика.
3. Формування статутного капіталу банку. Вимоги НБУ щодо капіталу банку
4. Особливості емісії акції банківських установ

5. Депозитні операції банків, види вкладів й депозитів та їх характеристика.
6. Залучення банком кредитів на міжбанківському ринку
7. Формування та використання субординованого боргу

Тема 6. Операції та послуги банківських установ

1. Сутність та класифікація операцій та послуг банків
2. Кредитні операції банків: види, етапи, нарахування відсотків
3. Засоби захисту від кредитного ризику.
4. Операції банку з надання та погашення окремих видів позик
5. Кредити, пов'язані з вексельним обігом.
6. Порядок та умови здійснення депозитних операцій банку.
7. Розрахунково-касові операції банку. Організація грошових розрахунків.
8. Порядок відкриття рахунків у банках і оформлення розрахункових документів
9. Міжбанківські кореспондентські відносини.
10. Операції банку в іноземній валюті
11. Інвестиційні операції банку
12. Діяльність банку на ринку цінних паперів. Формування банківського портфеля цінних паперів та управління ним.
13. Нетрадиційні операції банку: лізинг, факторинг, трастові (довірчі) послуги.
14. Послуги банку та їх види: посередницькі, консультаційні, гарантійні

Тема 7. Основи організації обліку та аналіз діяльності банківських установ

1. Організація обліку банківських установ України.
2. Основні документи обліку в банках та форми звітності.
3. Фінансова звітність банку за міжнародними стандартами
4. Економічний аналіз діяльності банку.
5. Економічні нормативи регулювання діяльності банку.

Тема 8. Ризик менеджмент та антикризове управління банку

1. Роль ризику у банківській діяльності.
2. Сутність та види банківських ризиків.
3. Особливості управління кредитним, процентним, валютним ризиком та ризиком незбалансованої ліквідності.
4. Формування резервів на покриття можливих ризиків від активних операцій.
5. Роль власного капіталу у банківській діяльності та управлінні ризиками
6. Організація та функціонування системи ризик-менеджменту в банках.
7. Стабільність банківської системи та системний ризик.
8. Банківська паніка та її негативний вплив на банківську систему.
9. Антикризове управління банківською системою.

Тема 9. Створення та функціонування міжбанківських об'єднань

1. Види банківських об'єднань, цілі та принципи їх створення.
2. Основні напрямки діяльності банківських об'єднань.
3. Роль та значення об'єднань у банківській системі.
4. Банківська корпорація.
5. Банківська та фінансова холдингова група.
6. Банківська асоціація.
7. Банківські об'єднання в Україні.

Змістовий модуль 3. Діяльність центрального банку у банківській системі

Тема 10. Національний банк України:

статус, структура, функції та завдання, аналітична та статистична роль.

1. Сутність, становлення і розвиток центральних банків.
2. Функції, роль і статус центрального банку.

3. Основні напрями діяльності та операції центральних банків.
4. Створення та етапи розвитку НБУ.
5. Економічні засади та організаційно-правові та основи діяльності НБУ
6. Органи управління і структура НБУ. Рада і Правління НБУ. Голова НБУ.
7. Бухгалтерський облік і аудит НБУ
8. Аналітична та статистична функція НБУ

Тема 11. Організація та регулювання грошового обігу і платіжних систем

1. Формування пропозиції грошей та попит на гроші в Україні
2. Місце готівки в платіжній системі. Роль НБУ в регулюванні готівкового обігу.
3. Виробництво грошових знаків. Порядок ведення емісійних операцій.
4. Організація роботи з готівкою в установах НБУ.
5. Організація безготівкового грошового обороту та роль НБУ у ньому
6. Кореспондентські відносини між банківськими установами. Здійснення міжбанківських розрахунків
7. Система електронних міжбанківських розрахунків.
8. Місце центрального банку в організації розрахунково-клірингових систем.
9. Система масових електронних платежів НБУ
10. Національна система масових електронних платежів

Тема 12. Рефінансування банків.

1. Економічна сутність, етапи виникнення та суб'єкти кредитних відносин центрального банку.
2. Види та особливості кредитних операцій центральних банків
3. Сутність та класифікація кредитів рефінансування: кредитні тендери, кредити овернайт, прямі кредити, постійні лінії рефінансування, облікові та ломбардні кредити
4. Ставки рефінансування та чинники, що впливають на їх динаміку.

Тема 13. Банківський нагляд і регулювання

1. Нагляд і регулювання діяльності комерційних банків Національним банком України: сутність та необхідність регулювання банківської діяльності банків.
2. Створення правової та нормативної бази, що регламентує діяльність банків.
3. Державна реєстрація банків.
4. Ліцензування банківської діяльності.
5. Встановлення економічних нормативів, що регламентують банківську діяльність.
6. Вимоги до банків щодо формування резервів на покриття ризиків від проведення активних операцій.
7. Гарантування банківських депозитів.

Тема 14. Фінансовий моніторинг

1. Сутність фінансового моніторингу та його роль у протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом та фінансування тероризму, торгівлі зброєю, наркотиками та людьми.
2. Міжнародні організації та міжнародні стандарти у сфері протидії легалізації (відмивання) злочинних доходів та фінансуванню тероризму: документи FATF, ООН та ЄС, документи Базельського комітету, Вольфсберзької групи та ін.
3. Завдання, обов'язки, відповідальність суб'єктів фінансового моніторингу в Україні.
4. Роль України та НБУ у світовій протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом та фінансування тероризму, торгівлі зброєю, наркотиками та людьми.
5. Вітчизняні нормативно-правові акти та нормативні акти НБУ з фінансового моніторингу
6. Процедура фінансового моніторингу в НБУ
7. Організація фінансового моніторингу в банківських установах.
8. Контроль фінансового моніторингу

Тема 15. Валютна та грошово-кредитна політика.

1. Повноваження НБУ в сфері валютного регулювання.
2. Особливості встановлення курсу грошової одиниці України відносно іноземних валют та порядку його застосування.
3. Організація валютного ринку.
4. Дисконтна та девізна валютні політики.
5. Сутність, складові та структура міжнародних ліквідних резервів: монетарне золото, спеціальні права запозичання; резервна позиція в Міжнародному Валютному Фонді; цінні папери, що оплачуються в іноземній валюті та ін.
6. Принципи складання платіжного балансу та методи його прогнозування.
7. Сутність, типи та цілі монетарної політики, їх взаємозв'язок із загальнодержавною економічною політикою.
8. Основні об'єкти монетарної політики. Таргетування основних об'єктів монетарної політики.
9. Методи та інструменти грошово-кредитної політики. Критерії вибору методів та інструментів.
10. Правові та інституційні засади монетарної політики в Україні.

Тема 16. Обслуговування уряду, держбюджету і держборгу

1. Обслуговування уряду, Державного бюджету та державного боргу Національним банком України.
2. Обслуговування внутрішнього боргу з боку НБУ.
3. Основні функції та завдання НБУ в сфері розміщення ОВДП.
4. Умови проведення аукціонів з розміщення ОВДП.
5. Розміщення ОВДП з фіксованим рівнем доходності.
6. Проведення операцій з купівлі (продажу) державних цінних паперів на відкритому та позабіржовому ринку.
7. Повноваження центрального банку у обслуговуванні зовнішнього боргу держави.

Змістовий модуль 4. Банківська діяльність в умовах глобалізації

Тема 17. Банківські системи зарубіжних країн

1. Специфіка характерних рис банківських систем зарубіжних країн
2. Особливості побудови та функціонування банківської системи США
3. Особливості побудови та функціонування банківської системи Канади
4. Особливості побудови та функціонування банківської системи Австралії
5. Банківські системи країн Азії та Африки, особливості їх побудови та функціонування.
6. Особливості банківської системи Китаю
7. Особливості банківської системи Японії
8. Особливості банківської системи Сінгапуру
9. Особливості банківських систем Арабських країн

Тема 18. Банківська система ЄС і країн Європи

1. Банківська система ЄС: особливості побудови та функціонування.
2. Діяльність Центрального банку ЄС.
3. Банківські системи країн ЄС, особливості їх побудови та функціонування (у розрізі країн-членів ЄС).
4. Діяльність центральних банків країн ЄС та її узгодження з Центральним банком ЄС.
5. Антикризові дії у межах банківської системи ЄС.
6. Провідні європейські банки та банківські об'єднання.
7. Роль банківських установ країн ЄС у розвитку вітчизняної банківської системи

Тема 19. Міжнародний банківський бізнес та міжнародні фінансові організації

1. Глобалізація банківської діяльності.
2. Концентрація капіталу в банківській сфері.
3. Сфери міжнародного банківського бізнесу.
4. Діяльність банків у міжнародних фінансових центрах.
5. Офшорний банківський бізнес.
6. Взаємодія з міжнародними фінансовими організаціями та їх вплив на національну банківську систему.
7. Призначення та цілі діяльності Банку Міжнародних розрахунків
8. Міжнародний Валютний Фонд та його роль у світовій та національній банківській системі.
9. Світовий Банк та його роль у світовій та національній банківській системі.
10. Міжнародний Банк Реконструкції та Розвитку, Європейський Банк Реконструкції та Розвитку та їх роль у світовій та національній банківській системі.

Тема 20. Стандарти і регулювання банківської діяльності на міжнародному рівні

1. Стабільність банківської системи у світових масштабах.
2. Іноземний капітал у банківській системі, його форми, переваги та ризики. Ризик країни.
3. Відкритість та прозорість міжнародної банківської діяльності та їх роль у забезпеченні стабільності банківської системи світу.
4. Необхідність та цілі регулювання банківської діяльності та банківського нагляду на міжнародному рівні.
5. Фінансовий моніторинг у банківської діяльності на міжнародному рівні.
6. Розвиток банківського регулювання на наднаціональному рівні.
7. Міжнародні стандарти банківської діяльності.
8. Принципи ефективного банківського регулювання, розроблені Базельським Комітетом з питань банківського регулювання.
9. Призначення та цілі діяльності Комітету з платіжних і розрахункових систем

5.1.2. Семінарські заняття. Плани семінарських занять

Модуль 1. Теоретичні засади формування та розвитку банківської діяльності

Тема 1. Передумови появи та історія розвитку банківської діяльності

Питання для самостійної підготовки:

8. Період зародження банку і банківської справи
9. Основні етапи розвитку банківської діяльності
10. Витоки банківської діяльності у Стародавньому світі
11. Прояви банківської діяльності у часи Середньовіччя
12. Роль ордену тамплієрів у розвитку банківництва
13. Розвиток жирообороту
14. Перші державні банки у Голландії та Німеччині
15. Спеціалізовані та універсальні банки у країнах Європи в XVII-XIX ст..
16. Поява та розвиток банків на території Північної Америки
17. Розвиток світової банківської системи у XX ст..
18. Особливості діяльності світової банківської системи у XXI ст
19. Розвиток банківництва на території сучасної України до та після набуття незалежності
20. Формування банківської справи в Україні, основні етапи розвитку
21. Розбудова національної банківської системи та законодавче підґрунтя її формування

22. Створення центрального банку України – НБУ
23. Формування другого рівня банківської системи України

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 2. Сутність та особливості банківської системи

Питання для самостійної підготовки:

7. Сутність банківської системи та її інституційна структура.
8. Принципи побудови банківської системи.
9. Функції банківської системи.
10. Основні цілі діяльності банківської системи.
11. Типи та моделі банківських систем, їх переваги та недоліки.
12. Роль банківської системи в економічному розвитку країни.
13. Роль держави у банківській системі
14. Проблемні та кризові явища в банківській системі України.
15. Стратегія розвитку банківської системи України.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 3. Учасники банківської системи та банківської діяльності

Питання для самостійної підготовки:

9. Основні учасники банківської системи, їх функції та роль у її розвитку.
10. Національний банк України.
11. Банківські установи
12. Універсальні та спеціалізовані банки
13. Особливості системоутворюючих банків та їх вплив на банківську систему
14. Особливості створення та діяльності державних банків
15. Особливості створення та діяльності кооперативних банків
16. Банківські об'єднання.
17. Банківські спілки та асоціації.
18. Асоціація українських банків та особливості її діяльності.
19. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб: призначення та діяльність

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних

проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Модуль 2. Діяльність банківських установ

Тема 4. Сутність, створення та особливості діяльності банківських установ

Питання для самостійної підготовки:

10. Сутність та особливості діяльності банківських установ.
11. Види банківських установ.
12. Організаційно-правова форма банків
13. Особливості створення та діяльності універсальних банків
14. Особливості створення та діяльності спеціалізованих банків
15. Особливості створення та діяльності державних банків
16. Особливості створення та діяльності комунальних банків
17. Особливості створення та діяльності кооперативних банків
18. Порядок створення банківської установи.
19. Реєстрація банку та ліцензування банківської діяльності.
20. Органи управління банком.
21. Функціональні та територіальні структурні підрозділи банку.
22. Організаційна структура банку різних форм власності та механізм управління ним.
23. Корпоративне управління в банках. Розвиток корпоративного управління в банківській системі України.
24. Реорганізація банків, її види та методи.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 5. Капітал банку, його формування та використання

Питання для самостійної підготовки:

8. Склад і структура ресурсів банківських установ.
9. Власні та залучені ресурси, їх економічна характеристика.
10. Формування статутного капіталу банку. Вимоги НБУ щодо капіталу банку
11. Особливості емісії акції банківських установ
12. Депозитні операції банків, види вкладів й депозитів та їх характеристика.
13. Робота з юридичними та фізичними особами із залучення депозитів.
14. Методи прогнозування банківських ресурсів.
15. Залучення банком кредитів на міжбанківському ринку
16. Формування та використання субординованого боргу
17. Управління ресурсами банків на макро- та мікроекономічному рівні.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та

проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 6. Операції та послуги банківських установ

Питання для самостійної підготовки:

1. Сутність та класифікація операцій та послуг банків
2. Кредитні операції банків
3. Банківський кредит та його класифікація.
4. Етапи процесу кредитування
5. Умови та порядок укладення кредитної угоди.
6. Способи нарахування відсотків за кредитами.
7. Засоби захисту від кредитного ризику.
8. Операції банку з надання та погашення окремих видів позик
9. Методи кредитування клієнтів банку.
10. Форми позичкового рахунку.
11. Кредити, пов'язані з вексельним обігом.
12. Кредити під заставу цінних паперів.
13. Іпотечний кредит.
14. Лізинговий кредит.
15. Сільськогосподарський кредит.
16. Споживчий кредит.
17. Консорціумний кредит.
18. Порядок та умови здійснення депозитних операцій банку. Нарухування відсотків по депозитах.
19. Розрахунково-касові операції банку
20. Основи організації грошових розрахунків.
21. Організація готівкових грошових розрахунків
22. Форми безготівкових розрахунків та їх характеристика.
23. Порядок відкриття рахунків у банках.
24. Порядок оформлення розрахункових документів та їх приймання установами банків.
25. Міжбанківські кореспондентські відносини.
26. Операції банку в іноземній валюті
27. Здійснення розрахунків в іноземній валюті по зовнішньоекономічних угодах.
28. Фінансування експортно-імпортних угод.
29. Посередницькі операції банків з іноземною валютою.
30. Інвестиційні операції банку
31. Поняття та види банківських інвестицій.
32. Довгострокове кредитування як форма участі банку в інвестиційному процесі.
33. Діяльність банку на ринку цінних паперів.
34. Посередницькі операції банку на фондовому ринку.
35. Формування банківського портфеля цінних паперів та управління ним.
36. Нетрадиційні операції банку
37. Послуги банку та їх види.
38. Лізингові послуги.
39. Факторингові послуги.
40. Трастові (довірчі) послуги.
41. Посередницькі, консультаційні, гарантійні та інші види послуг.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.

2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.

3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 7. Основи організації обліку та аналіз діяльності банківських установ

Питання для самостійної підготовки:

6. Організація обліку банківських установ України.
7. Основні документи обліку в банках та форми звітності.
8. Фінансова звітність банку за міжнародними стандартами
9. Економічний аналіз діяльності банку.
10. Балансовий звіт банку та його аналіз.
11. Аналіз прибутків і збитків банку.
12. Аналіз прибутковості та ефективності діяльності банку.
13. Економічні нормативи регулювання діяльності банку.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 8. Ризик менеджмент та антикризове управління банку

Питання для самостійної підготовки:

10. Роль ризику у банківській діяльності.
11. Сутність та види банківських ризиків.
12. Особливості управління кредитним, процентним, валютним ризиком та ризиком незбалансованої ліквідності.
13. Управління активами-пасивами банку.
14. Формування резервів на покриття можливих ризиків від активних операцій.
15. Роль власного капіталу у банківській діяльності та управлінні ризиками
16. Організація та функціонування системи ризик-менеджменту в банках.
17. Банкрутство банку: причини та наслідки.
18. Стабільність банківської системи та системний ризик.
19. Банківська паніка та її негативний вплив на банківську систему.
20. Антикризове управління банківською системою.
21. Відкритість та прозорість банківської діяльності, їх кількісні методи оцінки та роль у забезпеченні стабільності банку та банківської системи.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 9. Створення та функціонування міжбанківських об'єднань

Питання для самостійної підготовки:

8. Види банківських об'єднань.
9. Цілі та принципи створення банківських об'єднань.
10. Основні напрямки діяльності банківських об'єднань.
11. Роль та значення об'єднань у банківській системі.
12. Банківська корпорація.
13. Банківська та фінансова холдингова група.
14. Банківська асоціація.
15. Банківські об'єднання в Україні.
16. Банківські об'єднання на міжнародному ринку банківських послуг

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Змістовий модуль 3. Діяльність центрального банку у банківській системі

Тема 10. Національний банк України: статус, структура, функції та завдання, аналітична та статистична роль.

Питання для самостійної підготовки:

9. Сутність центрального банку.
10. Становлення і розвиток центральних банків.
11. Функції, роль і статус центрального банку.
12. Основні напрями діяльності центральних банків.
13. Операції центрального банку.
14. Механізм реалізації грошово-кредитної політики.
15. Співробітництво центральних банків з міжнародними фінансовими організаціями.
16. Створення та етапи розвитку НБУ.
17. Економічні засади діяльності та фінанси НБУ.
18. Організаційно-правові основи діяльності Національного банку України.
19. Взаємовідносини НБУ з органами державної влади.
20. Органи управління і структура НБУ.
21. Рада і Правління НБУ. Голова НБУ.
22. Бухгалтерський облік і аудит НБУ
23. Аналітична та статистична функція НБУ

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 11. Організація та регулювання грошового обігу і платіжних систем

Питання для самостійної підготовки:

11. Учасники процесу створення грошей.
12. Грошова база, контроль за нею з боку центрального банку.
13. Формування пропозиції грошей в Україні та попит на гроші для здійснення укладених угод.
14. Місце готівки в платіжній системі країни.
15. Роль НБУ в регулюванні готівкового обігу.
16. Виробництво грошових знаків.
17. Організація роботи з готівкою в установах НБУ.
18. Порядок ведення емісійних операцій та організація касової роботи.
19. Система контролю справжності грошових знаків і монет.
20. Організація роботи з готівкою в комерційних банках.
21. Прогнозування грошової емісії та потреби в готівці.
22. Кореспондентські відносини між банківськими установами.
23. Порядок відкриття кореспондентських рахунків комерційних банків в регіональних управліннях Національного банку.
24. Система електронних міжбанківських розрахунків.
25. Нормативно-правова основа міжбанківських розрахунків.
26. Здійснення міжбанківських розрахунків через прямі кореспондентські відносини.
27. Брутто-розрахунки, сальдовий спосіб розрахунків (нетто-розрахунки).
28. Місце центрального банку в організації розрахунково-клірингових систем.
29. Система масових електронних платежів НБУ
30. Національна система масових електронних платежів

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 12. Рефінансування банків.

Питання для самостійної підготовки:

1. Економічна сутність, етапи виникнення та суб'єкти кредитних відносин центрального банку.
2. Сутність кредитної політики та її вплив на здатність банків до створення нових грошей і на обсяг грошової маси в обігу.
3. Види та особливості кредитних операцій центральних банків.
4. Характерні ознаки та відмінність дисконтних та ломбардних операцій центральних банків.
5. Механізми кредитування, що їх використовує НБУ.
6. Сутність та класифікація кредитів рефінансування.
7. Цінові та кількісні кредитні тендери.
8. Кредити овернайт, що видаються через постійно діючу лінію рефінансування.
9. Облікові кредити, ломбардні кредити, короткострокові та середньострокові кредити.
10. Кредити, надані за рахунок проведення тендерів, кредити овернайт та прямі кредити.
11. Ставки рефінансування та чинники, що впливають на їх динаміку.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 13. Банківський нагляд і регулювання

Питання для самостійної підготовки:

1. Нагляд і регулювання діяльності комерційних банків Національним банком України: сутність та необхідність регулювання банківської діяльності банків.
2. Створення правової та нормативної бази, що регламентує діяльність банків.
3. Основні завдання системи банківського регулювання.
4. Державна реєстрація банків.
5. Ліцензування банківської діяльності.
6. Встановлення економічних нормативів, що регламентують банківську діяльність.
7. Вимоги до банків щодо формування резервів на покриття ризиків від проведення активних операцій.
8. Гарантування банківських депозитів.
9. Методичне забезпечення НБУ організацій бухгалтерського обліку в банках, складання звітності та проведення аудиту.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 14. Фінансовий моніторинг

Питання для самостійної підготовки:

1. Сутність фінансового моніторингу та його роль у протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом та фінансуванню тероризму, торгівлі зброєю, наркотиками та людьми (відмиванні злочинних доходів).
2. Використання різних секторів економіки у відмиванні злочинних коштів та фінансуванні тероризму.
3. Міжнародні організації та співробітництво у сфері протидії легалізації злочинних доходів та фінансуванню тероризму.
4. Міжнародні стандарти у сфері протидії легалізації (відмивання) злочинних доходів та фінансуванню тероризму: документи FATF, ООН та ЄС, документи Базельського комітету, Вольфсберзької групи та ін.
5. Роль України та НБУ як її представника у світовій протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом та фінансуванню тероризму, торгівлі зброєю, наркотиками та людьми.
6. Вітчизняні нормативно-правові акти з фінансового моніторингу
7. Нормативні акти НБУ щодо протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом та фінансуванню тероризму, торгівлі зброєю, наркотиками та людьми
8. Процедура фінансового моніторингу в НБУ

9. Завдання, обов'язки, відповідальність суб'єктів фінансового моніторингу в Україні.
10. Організація фінансового моніторингу в банківських установах.
11. Внутрішня нормативна база банку з питань фінансового моніторингу.
12. Програми здійснення фінансового моніторингу за напрямками діяльності та видами операцій і послуг банку.
13. Контроль фінансового моніторингу

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 15. Валютна та грошово-кредитна політика.

Питання для самостійної підготовки:

1. Повноваження НБУ в сфері валютного регулювання.
2. Особливості встановлення курсу грошової одиниці України відносно іноземних валют та порядку його застосування.
3. Організація валютного ринку.
4. Дисконтна та девізні валютні політики.
5. Сутність, складові та структура міжнародних ліквідних резервів: монетарне золото, спеціальні права запозичання; резервна позиція в Міжнародному Валютному Фонді; цінні папери, що оплачуються в іноземній валюті та ін.
6. Оновлення та використання міжнародних ліквідних резервів, їх зберігання та поповнення.
7. Принципи складання платіжного балансу та методи його прогнозування.
8. Сутність, типи та цілі монетарної політики, їх взаємозв'язок із загальнодержавною економічною політикою.
9. Необхідність державного регулювання грошового обігу. Історичні корені монетарної політики.
10. Кейнсіанський та монетаристський підходи до грошово-кредитного регулювання економіки.
11. Сучасний монетаризм та грошово-кредитне регулювання економіки.
12. Вплив монетарної політики на грошовий ринок та грошовий обіг.
13. Інституційні засади проведення монетарної політики: об'єкти та суб'єкти, монетарної політики.
14. Основні об'єкти монетарної політики. Таргетування основних об'єктів монетарної політики.
15. Умови застосування різних типів монетарної політики та їх взаємозв'язок з іншими складовими загальнодержавної економічної політики.
16. Методи та інструменти грошово-кредитної політики. Критерії вибору методів та інструментів.
17. Повноваження центрального банку як провідника (основного суб'єкта) монетарної політики.
18. Правові та інституційні засади монетарної політики в Україні.
19. Грошово-кредитна політика НБУ.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.

3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 16. Обслуговування уряду, держбюджету і держборгу

Питання для самостійної підготовки:

1. Обслуговування уряду, Державного бюджету та державного боргу Національним банком України.
2. Обслуговування внутрішнього боргу з боку НБУ.
3. Основні функції та завдання НБУ в сфері розміщення ОВДП.
4. Умови проведення аукціонів з розміщення ОВДП.
5. Розміщення ОВДП з фіксованим рівнем доходності.
6. Проведення операцій з купівлі (продажу) державних цінних паперів на відкритому та позабіржовому ринку.
7. Повноваження центрального банку у обслуговуванні зовнішнього боргу держави.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Змістовий модуль 4. Банківська діяльність в умовах глобалізації

Тема 17. Банківські системи зарубіжних країн

Питання для самостійної підготовки:

1. Специфіка характерних рис банківських систем зарубіжних країн: поєднання багатьох однотипних елементів, підпорядкованих однаковим цілям; динамічність системи, закритість системи, саморегуляція системи.
2. Особливості побудови та функціонування банківської системи США
3. Особливості побудови та функціонування банківської системи Канади
4. Особливості побудови та функціонування банківської системи Австралії
5. ФРС США
6. Центральний банк Канади.
7. Центральний банк Австралії.
8. Провідні банки та банківські об'єднання США
9. Провідні банки та банківські об'єднання Канади
10. Провідні банки та банківські об'єднання Австралії
11. Роль банківських установ США у розвитку вітчизняної банківської системи
12. Банківські системи країн Азії та Африки, особливості їх побудови та функціонування.
13. Центральні банки країн Азії та Африки.
14. Провідні банки та банківські об'єднання країн Азії та Африки.
15. Особливості банківської системи Китаю
16. Особливості банківської системи Японії
17. Особливості банківської системи Сінгапуру
18. Особливості банківських систем Арабських країн

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 18. Банківська система ЄС і країн Європи

Питання для самостійної підготовки:

1. Банківська система ЄС: особливості побудови та функціонування.
2. Діяльність Центрального банку ЄС.
3. Банківські системи країн ЄС, особливості їх побудови та функціонування (у розрізі країн-членів ЄС).
4. Діяльність центральних банків країн ЄС та її узгодження з Центральним банком ЄС.
5. Антикризові дії у межах банківської системи ЄС.
6. Провідні європейські банки та банківські об'єднання.
7. Роль банківських установ країн ЄС у розвитку вітчизняної банківської системи

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 19. Міжнародний банківський бізнес та міжнародні фінансові організації

Питання для самостійної підготовки:

1. Глобалізація банківської діяльності.
2. Концентрація капіталу в банківській сфері.
3. Сфери міжнародного банківського бізнесу.
4. Діяльність банків у міжнародних фінансових центрах.
5. Офшорний банківський бізнес.
6. Взаємодія з міжнародними фінансовими організаціями та їх вплив на національну банківську систему.
7. Призначення та цілі діяльності Банку Міжнародних розрахунків
8. Міжнародний Валютний Фонд та його роль у світовій та національній банківській системі.
9. Світовий Банк та його роль у світовій та національній банківській системі.
10. Міжнародний Банк Реконструкції та Розвитку та його роль у світовій та національній банківській системі.
11. Європейський Банк Реконструкції та Розвитку та його роль у світовій та національній банківській системі.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.

3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Тема 20. Стандарти і регулювання банківської діяльності на міжнародному рівні
Питання для самостійної підготовки:

1. Стабільність банківської системи у світових масштабах.
2. Іноземний капітал у банківській системі, його форми, переваги та ризики. Ризик країни.
3. Відкритість та прозорість міжнародної банківської діяльності та їх роль у забезпеченні стабільності банківської системи світу.
4. Необхідність та цілі регулювання банківської діяльності та банківського нагляду на міжнародному рівні.
5. Фінансовий моніторинг.
6. Розвиток банківського регулювання на наднаціональному рівні.
7. Призначення та цілі діяльності Комітету Базеля з банківського нагляду та регулювання капіталу
8. Призначення та цілі діяльності Комітету з платіжних і розрахункових систем
9. Міжнародні стандарти банківської діяльності.
10. Принципи ефективного банківського регулювання, розроблені Базельським Комітетом з питань банківського регулювання.

Завдання для самостійного виконання:

1. Відібрати ключові терміни наведеної теми дисципліни та скласти за ними глосарій.
2. Скласти логіко-структурні схеми за основними питаннями теми.
3. На основі інформаційно-аналітичних ресурсів мережі Internet та періодичних видань місцевого, державного чи міжнародного значення підібрати приклади практичних проблемних ситуацій, що безпосередньо стосуються даної теми Банківської системи та проаналізувати їх, визначити ключову проблему, її можливі причини, наслідки та шляхи покращення ситуації.

Зразки задач і практичних завдань

Завдання 1. До територіального управління НБУ (ТУ НБУ) надійшов повний пакет документів для реєстрації банку “Ф_Банк”. Оперуючи нормами діючого законодавства України, дати відповіді на такі питання:

1. Які документи мали бути подані до ТУ НБУ для реєстрації банку?
2. Які дії ТУ НБУ після отримання документів від засновників?
3. Хто приймає остаточне рішення про можливість реєстрації банку?
4. З якого моменту банк вважається створеним?
5. Яка сума коштів повинна бути накопичена на рахунку майбутнього банку до моменту його реєстрації?

Завдання 2. Фірма виявила бажання розмістити в банку кошти на умовах строкового депозиту. На умовах укладеної з банком депозитної угоди кошти в сумі 55 тис. грн. 21.04.20XX з поточного рахунку в цьому ж банку за розпорядженням фірми були перераховані на відповідний депозитний рахунок терміном до 22.06.20XX під 18,75 % річних.

Банк зобов’язався нараховувати прості відсотки за методом визначення тривалості відповідних періодів “факт/365”, а також по закінченні строку депозиту (22.06.20XX)

автоматично перерахувати суму депозиту та нарахованого за ним доходу на поточний рахунок вкладника.

Необхідно визначити:

1. Суму доходу фірми-вкладника за вказаними умовами депозитної угоди.
2. Загальний обсяг грошових коштів, що будуть зараховані на поточний рахунок фірми.
3. Види первинних документів, на підставі яких будуть виконуватися відповідні дії банку із перерахування коштів на зазначені рахунки при відкритті та закритті депозиту.

Завдання 3. З метою залучення коштів фізичних осіб банк пропонує їм управління зазначеними коштами. Для цього банк порівнює доходи, які отримає довіритель з доходами в іноземній або національній валюті за валютним еквівалентом. З умов управління випливає, що банк приймає кошти в гривні із розрахунку 20 % річних з виплатою через 18 місяців вкладу в національній валюті за валютним еквівалентом або у валюті. На початку строку передачі коштів у довірче управління курс становив 7,8 грн. за 1 долар, у кінці строку – 8,1 грн. за 1 долар. Комісійна винагорода за управління грошовими коштами дорівнює 4,5 % від доходу довірителя. Сума, що надається в управління банку – 15 тис. дол.

Визначити (з позиції довірителя) доцільність укладення договору з банком про управління грошовими коштами на умовах виплати доходу в іноземній та національній валюті за еквівалентом.

Завдання 4. До ТУ НБУ надійшов пакет документів для реєстрації нового банку “С_Кредит” у формі акціонерного товариства. За даними установчого договору до складу засновників банку ввійшли:

- ПАТ “Укрросметал” – 35 % статутного капіталу банку;
- ПАТ “Нафтахім” – 20 % статутного капіталу банку;
- ТОВ “Стандарт” – у сумі 20 % статутного капіталу;
- ПАТ “Світ” – у сумі 25 % статутного капіталу.

Відомо, що ПуАТ “Укрросметал” володіє 55 % акцій ПАТ “Світ”. Кошти на формування статутного капіталу новостворюваного банку у розмірі, передбаченому чинним законодавством України та установчими документами банку, акумульовано засновниками банку на накопичувальному рахунку у повному обсязі.

1. Пояснити, чи вправі ТУ НБУ підтримати відповідне клопотання засновників про державну реєстрацію банку?
2. Визначити пряму та опосередковану участь кожного з учасників у створенні банку.
3. У який термін кошти з накопичувального рахунку повертаються учасникам банку у разі відмови в реєстрації банку?

Завдання 5. Банк купив у підприємства право на вимогу боргу без права зворотної вимоги до клієнта. Розмір вимоги – 100 тис. грн. Відсоткова ставка за використання кредиту – 25 % річних, розмір авансу, що його потрібно перерахувати клієнтові, – 60 %. Покупець продукції часто затримує платежі підприємству. Розмір ризику за несвоєчасність одержання коштів від платника становить 2 відсоткові пункти. Строк документообігу між банками платника і постачальника – 7 днів. Плата за обслуговування – 1 %.

1. Дати визначення та перелічити види факторингу та форфейтингу.
2. Визначити особливості купівлі банком у клієнта права на вимогу простроченої дебіторської заборгованості. Визначити розмір комісійної винагороди банку.

Завдання 6. Клієнт банку уклав з банком депозитну угоду про вклад на суму 5 000 грн. строком на 5 місяців під 25 % річних з капіталізацією. Капіталізація відбувається кожні 25 днів перебування коштів на рахунку вкладника.

Необхідно визначити суму відсотків, що отримає вкладник по закінченні строку депозитної угоди.

Завдання 7. Діяльність банку станом на 01.04.20XX характеризується такими показниками: строкові вклади фізичних осіб – 2 734 млн. грн.; розміщені банком міжбанківські кредити (депозити) – 1 739 млн. грн.; кошти суб'єктів господарювання (депозити) – 3 536 млн. грн.; довгострокові кредити фізичним особам – 3 501 млн. грн.; кошти від НБУ (кредит “овернайт”) – 370 млн. грн.; статутний фонд – 920 млн. грн.; емісійні різниці (від розміщення акцій) – 55 млн. грн.; вкладення в дочірні компанії – 1 341 млн. грн.; резервний фонд – 235 млн. грн.; кредити, надані юридичним особам, – 2 300 млн. грн.; кошти фізичних осіб на поточних (карткових) рахунках – 1 650 млн. грн.; випущені банком облігації – 1 600 млн. грн.; придбані банком ОВДП – 935 млн. грн.; споживчі кредити банку – 1 684 млн. грн.; фонд капітального розвитку – 400 млн. грн.

Необхідно згрупувати показники діяльності банку за напрямками здійснення (основними розділами балансу банку): капітал, зобов'язання та активи.

Завдання 8. Клієнт банку відкрив вкладний рахунок у банківському металі (золото) строком на два роки. Водночас він придбав зливочок банківського золота вагою 50 г (без фізичної поставки) за ціною 714 грн. за 1 г і вклав його на депозит.

Відсоткова ставка за вкладом у банківському металі була зафіксована на рівні 5,15 % річних.

Необхідно визначити:

1. У чому зміст та сенс здійснення банком депозитних операцій в банківських металах (без фізичної поставки)?

2. Як збільшиться розмір вкладу та яка кінцева вага буде обліковуватися на рахунку вкладника в кінці строку депозиту?

3. Яка процедура повернення вкладу в банківському металі та фінансовий результат такого інвестування для вкладника, якщо ціна продажу 1 г банківського золота становитиме 735,5 грн. за 1 г.?

Завдання 9. Загальними зборами акціонерів ПАТ “ТрансГарант-Банк” прийнято рішення про випуск простих акцій для поповнення статутного капіталу. За результатами поточного року банк має збитки у розмірі 1,5 млн. грн.

1. Чи має право банк оголосити підписку на акції?

2. Описати процедуру розміщення акцій банком, яка проводиться через андерайтера АТ “БанкКредит”.

Завдання 10. Залишок коштів на поточному рахунку фірми “Транзит” за станом на 05.08.20XX становить 120 тис. грн. Цього ж дня до банку, що обслуговує фірму, одночасно надійшли такі платіжні документи:

- платіжне доручення № 6 на попередню оплату поставки сировини – 15,7 тис. грн.;
- платіжне доручення № 2 на сплату комунальних послуг – 2,5 тис. грн.;
- платіжне доручення № 3 на сплату коштів до бюджету – 15,7 тис. грн.;
- платіжне доручення № 4 на погашення частини кредиту банку – 95 тис. грн.;
- платіжне доручення № 7 на сплату відсотків за кредитом банку – 7,4 тис. грн.;
- платіжна вимога, оформлена на підставі рішення суду про стягнення суми недоїмки за податком на додану вартість, – 23,5 тис. грн.;
- платіжна вимога (доручення) на оплату поставленого матеріалу – 11 тис. грн.;
- платіжна вимога, оформлена на підставі рішення суду про стягнення суми на відшкодування шкоди, завданої каліцтвом Петрову А. О., – 3,4 тис. грн.

Необхідно визначити:

1. Які розрахункові документи, в якому обсязі і в якій послідовності будуть прийняті банком до виконання?

2. Що зробить банк з документами, для оплати яких недостатньо коштів на поточному рахунку?

3. За яких умов банк може здійснювати облік заборгованості клієнта?

Завдання 11. Банк видав кредит на суму 100 тис. дол. США на 5 років, фіксований відсоток – 9,76 % річних. Платежі здійснюються один раз на півроку і включають суму відсотків за період на фактичну суму заборгованості за кредитом та тіло кредиту. Погашається кредит рівними сумами – 10 внесків по 12 875 дол. США.

Здійснити необхідні розрахунки і скласти схему погашення кредиту.

Завдання 12. Фізична особа звернулася до банку з бажанням відкрити поточний картковий рахунок з отриманням банківської платіжної картки міжнародної платіжної системи. Згідно з наданими щомісячно потенційний клієнт банку планує надходження коштів на рахунок в обсязі 5 тис. грн.

Необхідно визначити:

1. Який порядок відкриття поточного карткового рахунку банками України?
2. За яких умов і в якому обсязі банк може встановити для власника платіжної картки “овердрафт” за поточним картковим рахунком?

Завдання 13. Позичальник отримав у банку кредит на суму 15 тис.грн. під 32 % річних строком на 5 місяців, зобов’язавшись сплачувати по закінченні кожного місяця користування позиковими коштами не менше 3 тис. грн. від розміру тіла кредиту, а також плюс суму відсотків, розрахованих на фактичну (залишкову) суму заборгованості, та суму плати за обслуговування банком кредиту в розмірі 300 грн.

Використовуючи “метод 30/360”, визначити яку загальну суму доходу отримав банк, якщо позичальник щомісячно сплачував 5 тис. грн. всіх необхідних за даним кредитом платежів (в останньому періоді суму до сплати відкоригувати).

6. Самостійна робота:

6.1. Денна форма навчання:

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни БАНКІВСЬКА СИСТЕМА

кількість годин СРС згідно з навчальним планом **45 ГОДИН**

Види самостійної роботи	Трудо-місткість (годин)	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
1.	2.	3.	4.	5.
Денна форма навчання				
16 семестр				
І. Обов’язкові				
1. Підготовка до практичних занять (усні опитування, письмові тестування та розв’язування задач)	25	Протягом семестру	Аудиторна робота Опитування	38
II. Вибіркові				
2. Підготовка індивідуального аналітичного завдання, розрахункової та пошукової роботи із презентацією	20	Протягом семестру	Письмова робота	22
Загальна трудомісткість	45			
Всього балів за СРС у семестрі				60

7. Питання для самоконтролю

1. Історія розвитку банківської діяльності
2. Сутність та особливості банківської системи
3. Моделі організаційної структури банківських систем
4. Функції банківської системи
5. Національний банк України, як учасник банківської системи
6. Комерційні банки, як учасник банківської системи
7. Банківські об'єднання, як учасник банківської системи
8. Банківські спілки та асоціації, як учасник банківської системи
9. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, як учасник банківської системи
10. Сутність, статус та основи організації центральних банків
11. Основні напрями діяльності центральних банків:
12. Операції та послуги центральних банків
13. Утворення НБУ та основи його діяльності
14. Принципи організації та функціонування НБУ
15. Органи управління та структура НБУ
16. Економічні засади діяльності НБУ
17. Бухгалтерський облік і аудит НБУ
18. Повноваження НБУ як емісійного центру готівкового обігу
19. Регулювання готівкового обігу у позабанківській сфері
20. Регулювання касових операцій банків
21. Організація емісійно-касової роботи в системі НБУ
22. Прогнозування готівкового обігу
23. Інкасація та перевезення грошових знаків
24. Платіжні системи та роль ЦБ в їх організації та регулюванні
25. Організація міжбанківських розрахунків
26. Становлення та розвиток міжбанківських розрахунків в Україні
27. Система масових електронних платежів НБУ
28. Національна система масових електронних платежів
29. Методи та завдання рефінансування банків
30. Методи та інструменти рефінансування банків
31. Особливості рефінансування банків шляхом проведення кредитних тендерів
32. Особливості рефінансування банків через операції РЕПО
33. Особливості рефінансування банків через операції овернайт
34. Особливості надання стабілізаційних кредитів НБУ
35. Принципи та методи нагляду за діяльністю банків
36. Дистанційний моніторинг діяльності банків
37. Інспекційні перевірки банків
38. Застосування заходів впливу за порушення банками вимог банківського законодавства
39. Сутність та необхідність регулювання діяльності банків
40. Організація системи банківського регулювання
41. Державна реєстрація банків
42. Ліцензування банківської діяльності
43. Регулювання діяльності банків за допомогою економічних нормативів
44. Формування резервів на покриття можливих втрат за активними операціями
45. Гарантування банківських вкладів
46. Методичне забезпечення організації банківського кредитування і розрахунків
47. Методичне забезпечення бухгалтерського обліку в банках, складання звітності та проведення аудиту
48. Сутність грошово-кредитної політики та її інституційна основа
49. Цільова спрямованість грошово-кредитної політики
50. Передавальний механізм та ефективність грошово-кредитної політики
51. Типи грошово-кредитної політики

52. Місце і роль грошово-кредитної політики в загальній економічній політиці держави
53. Особливості визначення і формування грошово-кредитної політики в Україні
54. Класифікаційна характеристика інструментів грошово-кредитної політики
55. Політика обов'язкових резервних вимог
56. Політика рефінансування
57. Процентна політика
58. Політика операцій на відкритому ринку
59. Монетарні інструменти прямої дії
60. Сутність валютної політики, валютного регулювання і контролю
61. Інструменти валютної політики
62. Завдання та повноваження центрального банку у сфері валютного регулювання та валютного контролю
63. Діяльність центрального банку зі складання та регулювання платіжного балансу
64. Діяльність центрального банку з управління золотовалютними резервами
65. Основні напрями діяльності центрального банку з обслуговування уряду
66. Забезпечення касового виконання державного бюджету
67. Роль Національного банку України в управлінні внутрішнім державним боргом
68. Роль Національного банку України в управлінні зовнішнім державним боргом
69. Особливості співпраці України з Міжнародним Валютним Фондом
70. Особливості співпраці України з Європейським Банком Реконструкції та Розвитку
71. Особливості співпраці України з Міжнародним Банком Реконструкції та Розвитку
72. Особливості співпраці України з Світовим банком
73. Особливості банківської системи США
74. Особливості банківської системи Канади
75. Особливості банківської системи Мексики
76. Особливості банківської системи ЄС
77. Особливості банківської системи Німеччини
78. Особливості банківської системи Франції
79. Особливості банківської системи Великобританії
80. Особливості банківської системи Італії
81. Особливості банківської системи Іспанії
82. Особливості банківської системи Португалії
83. Особливості банківської системи Греції
84. Особливості банківської системи Кіпру
85. Особливості банківської системи Швейцарії
86. Особливості банківської системи Швеції та ін.. країн Північної Європи
87. Особливості банківської системи країн Балтії
88. Особливості банківської системи Австрії
89. Особливості банківської системи Чехії
90. Особливості банківської системи краї Балканського півострову
91. Особливості банківської системи Росії
92. Особливості банківської системи Туреччини
93. Особливості банківської системи Арабських країн
94. Особливості банківської системи Китаю
95. Особливості банківської системи Японії
96. Особливості банківської системи Австралії
97. Особливості банківської системи Сінгапуру
98. Особливості банківської системи країн Африки
99. Особливості банківської системи країн Латинської Америки
100. Особливості діяльності Міжнародного Комітету з питань банківського нагляду та регулювання (Комітету Базеля)

8. Поточний і підсумковий контроль

Навчальним планом дисципліни для денної форми навчання передбачено 16 годин практичних занять.

Кожне практичне заняття присвячено певній темі курсу. Планом кожного групового (практичного) заняття передбачено питання для обговорення та задачі з відповідних тем, головною метою підготовки та виконання яких є закріплення на практиці теоретичних знань, отриманих під час лекцій.

При відпрацюванні лекцій необхідно звернути увагу на питання для самоконтролю, відповіді на яких мають знайти студенти під час опрацювання конспекту та рекомендованої літератури. Якщо рекомендована література не містить необхідних пояснень, необхідно звернутися до викладача з питанням на практичному занятті або в час, що виділений для індивідуальних консультацій з викладачем. Якщо на семінарі задане питання, що має часткове значення або слабо пов'язане з темою, що обговорюється, викладач має право призначити студенту індивідуальну консультацію в межах часу, що встановлюється діючим навчальним планом.

При виконанні самостійної роботи студент має користуватися конспектом та іншими джерелами із списку рекомендованої літератури, а також технічними засобами (калькуляторами, ЕОМ тощо).

Формою контролю ступеню підготовки до групових занять є усне опитування та розв'язування задач, оцінка якого буде здійснюватися відповідно до встановленої шкали. Основними критеріями, при цьому, є: самостійність, послідовність, повнота та змістовність відповідей, правильність результату та творчий підхід у розв'язку задач і т.д. Оцінка роботи здійснюється викладачем під час перевірки письмових самостійних робіт відповідно до встановленої для даного виду робіт кількості балів. Оцінка робіт здійснюється, виходячи із повноти виконання завдань, правильності виконання завдання, акуратності виконання завдання.

Вибірковим видом робіт протягом триместру є **підготовка індивідуальних аналітичних робіт, присвячених статистичному дослідженню діяльності довільно обраної банківської установи.** Виконання таких завдань вимагає користування додатковою літературою, Інтернет-джерелами. У випадку, якщо студент не може знайти джерело, він має звернутися до переліку рекомендованої літератури, а у випадку, якщо відповіді джерела не містять, - до викладача за порадою додаткових джерел.

9. Система оцінювання роботи студентів з дисципліни:

9.1. Система оцінювання роботи студентів протягом семестру:

9.1.1. денна форма навчання

Вид робіт / форми контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Усні опитування	2	5	10
Тестування	2	5	10
Розв'язування задач	2	5	10
Доповідь і презентація пошукової роботи	6	1	6
Виконання розрахункової роботи	6	1	6
Захист аналітичної роботи	5	2	10
Виконання письмової самостійної/контрольної роботи	8	1	8
Загальна кількість балів			60
Екзамен			40
Всього за семестр			100

Оцінювання знань студентів здійснюється згідно шкали:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9.2. Підсумковий контроль

(форми контролю, зразки білетів, тестів, критерії оцінювання)

Формою контролю з дисципліни наприкінці 5 семестру для студентів денної форми навчання є **екзамен**. Екзаменаційні білети розроблено індивідуально для кожного студента та наводяться далі у НМК дисципліни.

Протягом екзамену студент тезово викладає основні аспекти питань, а також письмово розв'язує задачу. Після цього в усній формі відповідає викладачу.

Рекомендованим є такий порядок підготовки до екзамену:

1. переглянути список контрольних запитань (питань на іспит), що були надані викладачем;
2. переглянути конспект лекцій, повторити основні терміни і поняття;
3. продивитися питання та розв'язок задач, що були розглянуті на практичних заняттях;
4. звернути увагу на ті питання та задачі, що були залишені на самостійну проробку студента, для опанування яких необхідно використовувати основну та додаткову літературу з дисципліни.

Під час екзамену в аудиторії студенту забороняється користуватися конспектом лекцій, основною чи додатковою літературою. Для розв'язку задачі студент має можливість використовувати калькулятор.

Основними критеріями оцінювання є: самостійність виконання всіх передбачених завдань, змістовність та логічність відповідей на питання, послідовність та правильність розв'язку задачі, акуратність оформлення розв'язку.

Зразки екзаменаційних білетів

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

Рівень вищої освіти бакалавр
Напрямок підготовки 6.030508 фінанси і кредит
Семестр _____
Навчальна дисципліна Банківська система

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Банківський нагляд і дистанційний моніторинг діяльності банків
2. Активні банківські операції та їх характеристика
3. Особливості банківських систем країн СНД
4. Задача.

Затверджено на засіданні
Кафедри фінансів і кредиту
Протокол № _____ від „____” _____ 20____ року

Завідувач кафедри, голова циклової комісії _____
(підпис) Верланов Ю.Ю.
(прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____
(підпис) Філімонова О.Б.
(прізвище та ініціали)

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

Рівень вищої освіти бакалавр
Напрямок підготовки 6.030508 фінанси і кредит
Семестр _____
Навчальна дисципліна Банківська система

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 2

1. Банківські асоціації, як учасники банківської системи. Асоціація українських банків
2. Антикризове управління у банку
3. Особливості банківських систем офшорних зон
4. Задача.

Затверджено на засіданні
Кафедри фінансів і кредиту
Протокол № _____ від „____” _____ 20____ року

Завідувач кафедри, голова циклової комісії _____
(підпис) Верланов Ю.Ю.
(прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____
(підпис) Філімонова О.Б.
(прізвище та ініціали)

10. Список рекомендованої літератури:

Базова

1. Банківська система : навчальний посібник / Ю. Є. Холодна, О. М. Рац. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 316 с. – [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11976/1/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
2. Банківська система : підручник / [М. І. Крупка, Є. М. Андрущак, Н.Г. Пайтра та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 556 с. – [Електронний ресурс] - Режим доступу : http://www.academia.edu/6466826/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA_Banking_system_a_tutorial
3. Кузнецова С.А. Банківська система [текст] навч. посіб. / (С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська); за ред. С.А. Кузнецової – К., «Центр учбової літератури», 2014 – 400 с. – [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://77.121.11.9/bitstream/PolNTU/1386/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA.%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%202014.pdf>
4. Центральний банк і грошово-кредитна політика. Навч. посібник / За ред. Косової Т.Д., Папаїки О.О. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 328 с.
5. Банківська система України: монографія/ В. В. Коваленко [та ін.]. - Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. - 187 с.

Допоміжна

1. Аналіз банківської діяльності: Підручник / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін.; За ред. А. М. Герасимовича. – К.: КНЕУ, 2006. – 599 с.
2. Банківські операції: Підручник / За ред. В.І. Міщенко; Н. Г. Слав'янської, О. Г. Коренєвої. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К.: Знання, 2007. - 796 с.
3. Банківські операції: Навч. посібник / О.В. Васюренко. - 6-те вид., перероб. і допов. - К.: Знання, 2008. - 318 с.
4. Банківські операції: Підручник / За ред. В.І. Міщенка, Н.Г. Слав'янської. – К.: Знання, 2006. – 727 с.
5. Банківські системи зарубіжних країн: Підручник / За ред. П.В. Мельника. - К.: Центр навч. літератури, 2010. - 574 с.
6. Банківська система України : проблеми становлення і удосконалення / М. А. Швайка; Асоціація депутатів Верховної Ради України. - К.: Київський міжнародний ун-т, 2010. - 760 с.
7. Банківська система України в європейському контексті: генеза, структура, конкурентний потенціал: монографія/ кол. авторів; за ред. д-ра екон наук Р.Ф. Пустовіта. – К.: УБС НБУ, 2009. – 399с.
8. Банківський менеджмент : підручник / [О. А. Кириченко, В. І. Міщенко, В. П. Щербань, А. П. Яценюк, І. В. Гіленко та ін.]; за ред. О. А. Кириченка, В. І. Міщенка. – К. : Знання, 2005. – 831 с.
9. Банківський менеджмент: питання теорії та практики: Монографія / О. А. Криклій, Н. Г. Маслак, О. М. Пожар та ін. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2011. – 152 с.

10. Банківський нагляд: Навчальний посібник / В.В. Коваленко. – Суми : УАБС НБУ, 2007. – 262 с.
11. Банківські електронні послуги: Навч. посібник / Б.П. Адамик. – Тернопіль: Карт-Бланш, 2005. – 94 с.
12. Банківські операції з цінними паперами: Монографія / Р.І. Тиркало, Кравчук І.С. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. - 211 с.
13. Денис О.Б. Корпоративне управління в банках: Навч. посібник.- Вид. 2-ге, доп. - К.: УБС НБУ, 2007.- 463 с.
14. Спіфанов А.О., Маслак Н.Г., Сало І.В. Операції комерційних банків: Навчальний посібник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 523 с.
15. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 року № 2121-III
16. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 № 679-XIV.
17. Капран В.І., Кривченко М.С., Коваленко О.К., Омельченко С.І. Банківські операції: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
18. Коваленко В.В., Крухмаль О.В. Антикризове управління в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи: Монографія. - Суми: УАБС НБУ, 2007. - 198 с.
19. Козьменко С. М. Стратегічний менеджмент банку : навчальний посібник / Козьменко С.М., Шпиг Ф. І., Волошко І. В. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2003. – 734 с.
20. Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 486 с.
21. Косова Т.Д. Банківські операції: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 372 с.
22. Кравець В.М., Кравець О.В. Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність: Навчальний посібник.- К.: Знання-Прес, 2003.- 470 с.
23. Кредитна система України і банківські технології. У 3 кн.Кн.1: Кредитна система України: Навчальний посібник.- Львів: ЛБІ НБУ, 2002.-580 с.
24. Кредитна система України і банківські технології. У 3 кн. Кн.2: Бухгалтерський облік. Банківський нагляд. Контроль та аудит: Навчальний посібник.- Львів: ЛБІ НБУ, 2002.- 392 с.
25. Кредитна система України і банківські технології, У 3 кн. Кн.3: Банківські технології: Навчальний посібник.- Львів: ЛБІ НБУ, 2002.- 336 с.
26. Леончук І.Д. Операції центрального банку: Навч. посібник. – К.: Алерта, 2005. – 143 с.
27. Масленников В.В. Зарубежные банковские системы: Монография . – М: Злит-2000, 2001.- 392 с.
28. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: Підручник/ За ред. Л.В. Руденко. - К.: Центр навч. літератури, 2003. - 614 с
29. Прокопенко І.Ф. Основи банківської справи: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 410 с.
30. Романишин В.О., Уманців Ю.М. Центральний банк і грошово-кредитна політика: Навч. посібник. – К.: Атика, 2005. – 480 с.

11. Словник дисципліни

№	Українською мовою	Російською мовою	Англійською мовою
1	Аваль	Аваль	Aval
2	Акредитив	Аккредитив	Letter of credit
3	Акцепт	Акцепт	Acceptance
4	Акція	Акція	Stock
5	Андеррайтинг	Андеррайтинг	Underwriting
6	Банківська асоціація	Банковская ассоциация	Bank association
7	Банківська корпорація	Банковская корпорация	Bank corporation
8	Банківська система	Банковская система	Bank system
9	Банківське регулювання	Банковское регулирование	Bank regulation
10	Банківський нагляд	Банковский надзор	Bank supervision
11	Банківські метали	Банковские металлы	Bank metal
12	Банк-кореспондент	Банк-корреспондент	Correspondent bank
13	Банкомат	Банкомат	ATM
14	Безготівкові розрахунки	Безналичные расчеты	Cashless settlement
15	Бенефіціар	Бенефициар	Beneficiary
16	Бланковий кредит	Бланковый кредит	Blank credit
17	Валюта	Валюта	Currency
18	Валютна позиція	Валютная позиция	Currency position
19	Відкритий ринок	Открытый рынок	Open market
20	Вклад до запитання	Вклад до востребования	Checking account
21	Грошовий сурогат	Денежный суррогат	Money substitute
22	Дебетна картка	Дебетная карта	Debit card
23	Депозит	Депозит	Deposit
24	Депозитарій	Депозитарий	Depositary
25	Депонент	Депонент	Depositor
26	Дисконт	Дисконт	Discount
27	Дисконтна валютна політика	Дисконтная валютная политика	Discount exchange rate policy
28	Доміциляція	Домициляция	Domicile
29	Еквайринг	Эквайринг	Equiring
30	Емісійний дохід	Эмиссионный доход	Emission revenue
31	Золотовалютний резерв	Золотовалютный резерв	Gold and exchange currency reserves
32	Індосамент	Индоссамент	Endorsement
33	Інкасо	Инкассо	Collection
34	Іпотека	Ипотека	Mortgage
35	Казначейські зобов'язання	Казначейские обязательства	Treasury obligations
36	Касова дисципліна	Кассовая дисциплина	Cash discipline
37	Кліринг	Клиринг	Clearing
38	Контокорент	Контокоррент	Current account
39	Коридор валютний	Коридор валютный	Exchange rate corridor
40	Кредитна картка	Кредитная карта	Credit card
41	Купюра	Купюра	Bank note
42	Лізинг	Лизинг	Leasing

43	Ломбардний кредит	Ломбардный кредит	Pawn
44	Неплатоспроможність	Неплатежеспособность	Insolvency
45	Нерезидент	Нерезидент	Non-resident
46	Нестандартний кредит	Нестандартный кредит	Nonstandard credit
47	Облік векселя	Учет векселя	Discount
48	Овердрафт	Овердрафт	Overdraft
49	Овернайт	Овернайт	Overnight
50	Операційний день	Операционный день	Trading day
51	Основний капітал	Основной капитал	Fixed capital
52	Ощадний банк	Сберегательный банк	Savings bank
53	Ощадний вклад	Сберегательный вклад	Savings account
54	Ощадний сертифікат	Сберегательный сертификат	Certificate of deposit
55	Переказ коштів	Денежный перевод	Money order
56	Переказний вексель	Переводный вексель	Draft
57	Платіжна система	Платежная система	Payment system
58	Платіжне доручення	Платежное поручение	Payment order
59	Платіжний баланс	Платежный баланс	Balance of payment
60	Платіжний термінал	Платежный терминал	POS-terminal
61	Простий вексель	Простой вексель	Note
62	Прості відсотки	Простые проценты	Simple interest
63	Протест	Протест	Protest of a bill
64	Реверс	Реверс	Reverse
65	Регрес	Регресс	Regress
66	Регулятивний капітал	Регулятивный капитал	Regulatory capital
67	Резидент	Резидент	Resident
68	Рефінансування	Рефинансирование	Refinancing
69	Розрахункова книжка	Расчетная книжка	Passbook
70	Розрахунковий чек	Расчетный чек	Clearing house check
71	Своп	Своп	Swap
72	Система CAMEL	Система CAMEL	CAMEL
73	Складні відсотки	Сложные проценты	Compound interest
74	Спеціальні права запозичення	Специальные права заимствования	Special drawing rights
75	Спот	Спот	Spot
76	Строковий вклад	Срочный вклад	Time deposit
77	Субординований капітал	Субординированный капитал	Subordinate loan
78	Факторинг	Факторинг	Factoring
79	Фінансова холдингова група	Финансовая холдинговая группа	Financial holding company
80	Фінансування	Финансирование	Financing
81	Форвард	Форвард	Forward